

ÇORLU TİCARET VE SANAYİ ODASI

ROMANYA ÜLKE RAPORU

1. ROMANYA HAKKINDA BİLGİLER

***Resmi Adı** : ROMANYA

***Başkenti** : BÜKREŞ

***Kuruluş Tarihi** :

***Bağımsızlık İlanı** : 9 Mayıs 1877

***Tanınma** : 13 Temmuz 1878

***Nüfusu** : 19.317.984

***Yüzölçümü** : 238.391 km²

***Resmi Dil** : Rumence

***Din** : Rumenler % 89,5 , Macarlar % 6,6 , Romanlar % 2,5 , Diğer % 1,4

***Para Birimi** : Rumen leyi (RON)

***Hükümet** : Üniter

***Devlet Başkanı** : Klaus LOHANNIS

***Başbakan** : Florin CITU

2. ROMANYA 'NIN GENEL EKONOMİK DURUMU

***GSYH** : 249,543 milyar dolar (2019 tahmini)

***Kişi Başı Milli Gelir** : 29.941 Dolar (2019 tahmini)

***Ekonomik Büyüme** : %4,2 (2019 tahmini)

***Enflasyon** : % 3,8 (2019 tahmini)

***İşsizlik** : % 3,06

***İhracat** : 114,311 milyar dolar

***İthalat** : 136,091 milyar dolar

***Başlıca İhracat Ortakları** : Almanya %22, İtalya %10, Fransa %7 (2019)

***Başlıca İhrac Ürünleri** : İlaç ve Kimya , Demir – Çelik ve Metal , Makine , Tarım ve Hayvancılık , Tekstil , Elektrik – Elektronik , Otomotiv , Plastik ve Kauçuk , Hazır Giyim , Mobilya , Deri , Ayakkabı

*Başlıca İthalat Ortakları : Almanya %20,82 , İtalya %9, Macaristan %7, Polonya %5, Çin 6, Fransa %4,62

*Başlıca İthal Ürünleri : İlaç ve Kimya , Tekstil , Demir – Çelik ve Metal , Makine , Tarım ve Hayvancılık , Elektrik – Elektronik , Otomotiv , Plastik ve Kauçuk

Kaynak: CIA World factbook , T.C. Ticaret Bakanlığı

3. TÜRKİYE ROMANYA İLİŞKİLERİ

Türkiye ile Romanya arasında yapılan ticari anlaşmalar gerek vergiler gerekse gümrük uygulamaları bakımından ihracatta büyük önem taşımaktadır.

AB Gümrük Birliği Anlaşması sayesinde Türkiye, Romanya'ya yaptığı ihracatlar da gümrük vergisinden muaf tutulmaktadır. Türkiye ile Romanya arasında ayrıca “Çifte Vergilendirmeyi Önleme” ve “Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması” ikili anlaşmaları yürürlüktedir.

Romanya'da standart Katma Değer Vergisi oranı %19'dur. Ortopedik ürünler, ilaçlar, içecekler (alkollü ürünler hariç) ve restoranlarda KDV %9; gazete, dergi sinema gibi kültürel aktivitelerde ise KDV %5'e indirilmektedir.

Romanya'da Kurumlar Vergisi oranı %16 iken Gelir Vergisi oranı ise %10'dur

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı

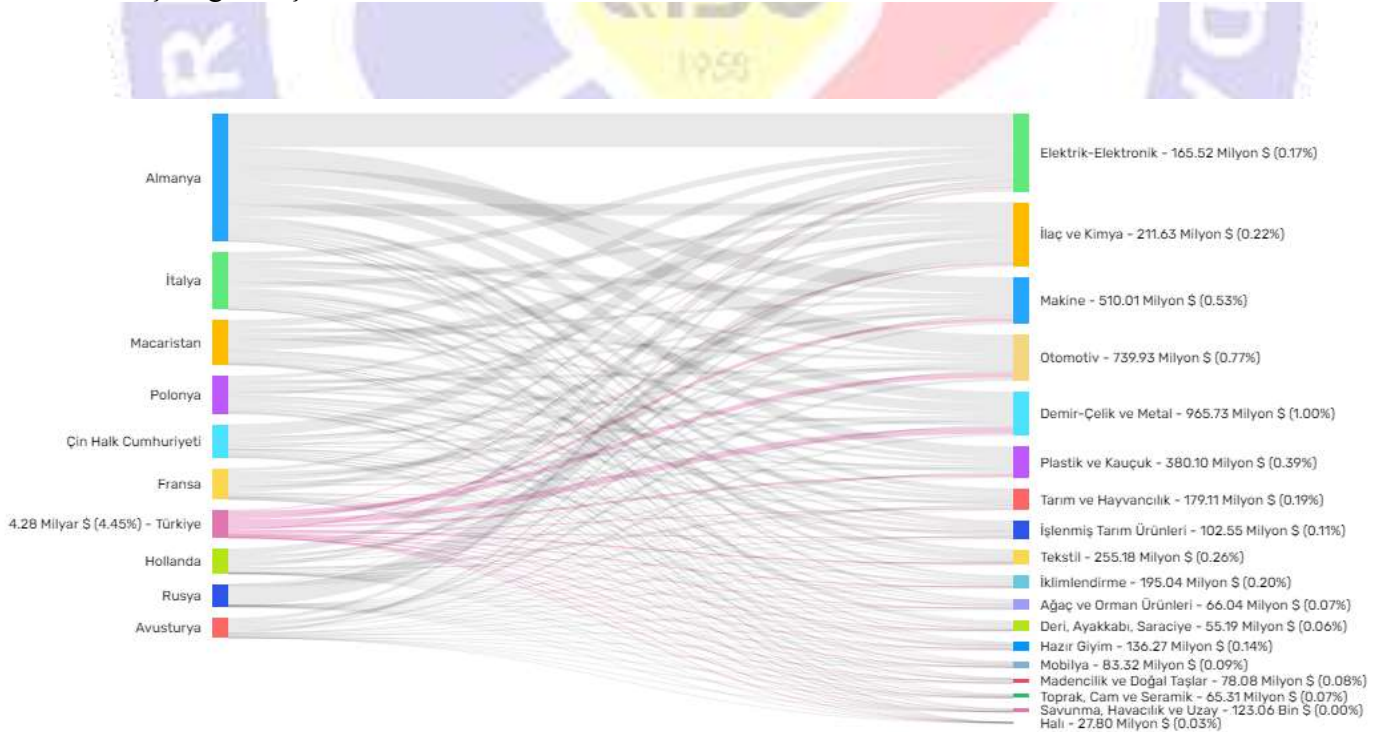
4. TÜRKİYE – ROMANYA DIŞ TİCARETİ

Doğu Avrupa'nın merkezinde bulunan Romanya, cari fiyatlarla 250 milyar dolarlık GSYH büyüklüğü ile dünyanın 48. büyük ekonomisidir. Romanya'nın öncelikleri arasında altyapı, sağlık, eğitim, istihdam yaratma ve küçük ve orta ölçekli işletme geliştirme yatırımları yer almaktadır. Romanya ekonomisi 2010 yılından bu yana AB'nin en hızlı büyüyen ekonomilerinden biridir. Romanya, Dünya Bankası "İş Yapma Kolaylığı" endeksinde 55. sırada yer almaktadır.

Romanya'nın 19,3 milyonluk toplam nüfusu içerisinde işgücüne katılım oranı %55, işsizlik oranı ise %3,9 ile AB ortalamasının altındadır. İstihdamın %48'i hizmet sektöründe iken %30'u sanayi sektöründe, %22'si tarım sektöründe çalışmaktadır. Romanya'nın resmi para birimi RON'dur (Yeni Lei).

Uluslararası Para Fonu (IMF) verilerine göre 2019 yılında yıllık reel olarak %4,1 büyüyen Romanya ekonomisinin, 2020 yılında COVID-19 pandemisinin etkisiyle -%5 oranında daralacağı öngörülmektedir.

Trademap verilerine göre, Romanya 2019 yılında toplam 77,2 milyar dolarlık ihracat ve 96,6 milyar dolarlık ithalat yapmıştır. En yakın ticari ilişkilerini diğer AB ekonomileri; Almanya, İtalya ve Macaristan ile kurarken en fazla ithalatı Almanya'dan yapmaktadır. Türkiye, 2019 yılında Romanya'ya 4 milyar dolarlık ihracat yaparken Romanya'dan 2,7 milyar dolarlık ithalat yapmıştır. 2019 yılındaki 6,7 milyar dolarlık ikili ticaret büyüklüğümüz ile Romanya, Türkiye'nin en büyük 13. ticaret ortağı konumundadır. Son 5 yılda Romanya'ya ihracatımız büyürken Romanya'dan ithalatımız daralmaktadır. Romanya'ya net ihracatımız kayda değer artış sergilemiştir.

TradeMap verilerine göre, Romanya 2020 yılında toplam 71.046 milyar dolarlık ihracat ve 92,056 milyar dolarlık ithalat yapmıştır. En yakın ticari ilişkilerini diğer AB ekonomileri; Almanya, İtalya ve Macaristan ile kurarken en fazla ithalatı Almanya'dan yapmaktadır. Türkiye, 2020 yılında Romanya'ya 3,993 milyar dolarlık ihracat yaparken Romanya'dan 2,39 milyar dolarlık ithalat yapmıştır.

Türkiye'nin Romanya'ya ihracatı incelendiğinde en büyük ihracat kalemini 600 milyon dolar üzerinde bir hacim ile otomotiv oluşturmaktadır. Otomotiv aynı zamanda en çok ihracat yapılan 10 ürün grubu içerisinde yıllık ortalama %23 ile en yüksek yıllık ortalama büyüme oranına sahip sektör olarak dikkat çekmektedir. Son 5 yılda yıllık ortalama %14 büyüyen makine ve mekanik parçalar ihracatı ise 583 milyon dolar değerindedir. En fazla ihracat yapılan üçüncü ürün grubu ise demir-çelik ürünleridir. Yıllık ortalama %18 büyüyen bu ürün grubunda 2019 yılında 377 milyon dolarlık ihracat geliri elde edilmiştir.

Romanya, 18 bini aşkın sayıda bulunan Türk şirketleri ile birlikte Türkiye için "bölgesel üs" konumuna gelmiştir.

Yıl	İhracat Dolar	İthalat Dolar	Hacim	DEĞİŞİM	Denge
2020	71.046,40	92.056,31	163.102,705	21.009,907	29,572
2019	77.298,75	96.644,32	173.943,067	19.345,571	25,027
2018	80.077,61	97.877,63	177.955,239	17.800,027	22,228
2017	70.626,89	85.318,18	155.945,064	14.691,290	20,801
2016	63.581,00	74.604,62	138.185,621	11.023,613	17,338

Kaynak: TradeMap

*Türkiye-Romanya ithalat ihracat verileri

Başlıca ihraç ürünleri: Elektrik – Elektronik , Otomotiv , demir çelik ürünleri, tarım ürünleri, makine sanayi ürünleri.

Başlıca ithal ürünleri: Demir çelik hurdası, demir çelik mamulleri, taşıt araçları, telefon cihazları, otomotiv yedek parça, ayçiçeği tohumu, kimyasal gübre.

6.TÜRKİYE’NİN ROMANYA’DAN EN ÇOK İTHAL ETTİĞİ ÜRÜNLER (1000 \$)

Ürün Kodu	Ürün etiketi 	Türkiye'nin Romanya'dan ithalatı		
		2018'deki değer	2019'daki değer	2020'deki değer ▼
TOPLAM	Tüm ürünler	2.447.471	2.770.909	2.769.255
87	Demiryolu veya tramvay vagonları dışındaki araçlar ve bunların parça ve aksesuarları	394.945	397.411	588.251
72	Demir ve çelik	402.082	479.765	493.343
84	Makineler, mekanik cihazlar, nükleer reaktörler, kazanlar; parçaları	344.924	416.927	353.636
85	Elektrikli makine ve teçhizat ve bunların aksam ve parçaları; ses kaydediciler ve çoğaltıcılar, televizyon . . .	216.267	264.752	327.750
40	Kauçuk ve bunlardan mamul eşya	139.582	133.702	112.311
10	Hububat	59.915	222.963	99.895
27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler; bitümlü maddeler; maden . . .	118.190	109.374	88.206
73	Demir veya çelikten eşyalar	49.340	69.798	70.658
90	Optik, fotoğrafik, sinematografik, ölçme, kontrol, hassas, tıbbi veya cerrahi . . .	36.403	50.699	69.934
39	Plastikler ve bunlardan mamul eşya	51.411	43.633	66.002
33	Uçucu yağlar ve reçineler; parfümeri, kozmetik veya tuvalet müstahzarları	58,201	59.832	60.335
71	Tabii veya kültür inciler, kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, kaplama metaller . . .	36.971	46.908	52,003
44	Ahşap ve ahşap eşyalar; odun kömürü	54.527	35,365	40.714
76	Alüminyum ve bunlardan mamul eşya	29.328	30.454	35.229
12	Yağlı tohumlar ve yağlı meyveler; çeşitli tahıllar, tohumlar ve meyveler; endüstriyel veya tıbbi . . .	99.068	123.049	31.482
94	Mobilya; yatak takımları, şilteler, şilte destekleri, minderler ve benzeri pelüş mobilyalar; . . .	24.516	25.630	27,116
01	Canlı hayvanlar	83.272	24.604	21.909
28	İnorganik kimyasallar; değerli metallerin, nadir toprak metallerinin organik veya inorganik bileşikleri, . . .	21.182	12.840	21.617
31	gübreler	20.108	5,343	20.880
30	Eczacılıkla ilgili ürünler	1.051	18.965	17.349
62	Örme veya tiğ işi olmayan giyim eşyası ve giyim aksesuarları	19.543	21.551	16.420
70	Cam ve cam eşyalar	5.099	10.808	14,105
59	Emdirilmiş, kaplanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş dokuma kumaşlar; uygun türden tekstil ürünleri . . .	5,222	16.591	12.034
55	Sentetik elyaflar	11.462	15.394	11.693

Kaynak: TradeMap

6.TÜRKİYE’NİN ROMANYA’ YA EN ÇOK İHRAÇ ETTİĞİ ÜRÜNLER (1000 \$)

Ürün Kodu	Ürün etiketi 	Türkiye'nin Romanya'ya ihracatı		
		2018'deki değer	2019'daki değer	2020'deki değer▼
TOPLAM	Tüm ürünler	3.867.122	4.073.769	3.895.656
84	Makineler, mekanik cihazlar, nükleer reaktörler, kazanlar, parçaları	601.562	623.936	564.137
87	Demiryolu veya tramvay vagonları dışındaki araçlar ve bunların parça ve aksesuarları	514.421	636.335	413.372
73	Demir veya çelikten eşyalar	427.701	382.710	385.044
39	Plastikler ve bunlardan mamul eşya	222.718	291.632	314.823
72	Demir ve çelik	465,180	375.446	257.774
85	Elektrikli makine ve teçhizat ve bunların aksam ve parçaları; ses kaydediciler ve çoğaltıcılar, televizyon . . .	147.901	144.608	165.231
94	Mobilya; yatak takımları, şilteler, şilte destekleri, minderler ve benzeri pelüş mobilyalar; . . .	76.920	92.843	116.163
62	Örme veya tığ işi olmayan giyim eşyası ve giyim aksesuarları	58,114	75.879	98.824
07	Yenilebilir sebzeler ve bazı kökler ve yumrular	86.044	74.024	92.200
08	Yenilebilir meyve ve kuruyemişler; narenciye veya kavun kabuğu	76.322	55.013	82.930
61	Örme veya tığ işi giyim eşyası ve giyim aksesuarları	70.350	76.469	79.581
27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler; bitümlü maddeler; maden . . .	22.465	71.276	78.978
26	Cevherler, cüraf ve kül	12.661	41.688	67.330
83	Adi metalden muhtelif eşya	53.631	55.722	65.985
40	Kauçuk ve bunlardan mamul eşya	66.750	62.213	60.738
76	Alüminyum ve bunlardan mamul eşya	64.680	58.987	54.191
71	Tabii veya kültür inciler, kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, kaplama metaller . . .	53.287	69,248	53.176
60	Örme veya tığ işi kumaşlar	59.707	59.174	50.771
74	Bakır ve bunlardan mamul eşya	54.241	45.656	49.477
34	Sabun, organik yüzey aktif maddeler, yıkama müstahzarları, yağlama müstahzarları, suni . . .	28.433	28,627	43.521
63	Diğer hazır tekstil ürünleri; setler; yıpranmış giysiler ve yıpranmış tekstil ürünleri; paçavralar	32.822	24.880	41.407
54	İnsan yapımı filamentler; suni ve sentetik dokumaya elverişli maddelerden şerit ve benzerleri	51.460	52.217	40.806
56	Vatka, keçe ve dokunmamış kumaşlar; özel iplikler; sicim, ip, halat ve kablolar ve bunlardan mamul eşya	33.325	35.062	40.692
70	Cam ve cam eşyalar	27.406	37.945	38.243

Kaynak: TradeMap

5.BATI MARMARA – ROMANYA DIŞ TİCARETİ

Yıl	İl	Ülke	İhracat (Dolar)	İthalat (Dolar)
2021	Tekirdađ	Romanya	39.358.628	18.056.469
2020	Tekirdađ	Romanya	35.966.825	9.888.561
2019	Tekirdađ	Romanya	40.392.398	10.286.553
2018	Tekirdađ	Romanya	46.462.640	9.370.974
2017	Tekirdađ	Romanya	41.579.749	10.131.120

Kaynak: TUIK

8.TÜRKİYE – ROMANYA ARASINDA YÜRÜRLÜKTEKİ ANLAŞMALAR

AnlaŐma Adı	İmza Tarihi	Resmi Gazete Tarihi ve Sayısı
Ticari Mübadelelerin GeliŐtirilmesine Matuf Uzun Vadeli AnlaŐma	27.10.1970	12.12.1970/13692
Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması	01.07.1986	01.06.1988/19829
Ekonomik ve Teknik İŐbirliđi Anlaşması	02.02.2006	17.12.2006/26379
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması	03.03.2008	03.07.2010/27630
Türkiye ve Romanya Vatandaşlarının Karşılıklı Seyahatlerine İliŐkin Protokolde DeđiŐiklik Yapılmasına Dair AnlaŐma	19.09.2013	07.02.2014/28906
Türkiye-Romanya JETCO Kurucu AnlaŐma	01.04.2015	-

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

KAYNAKÇA

- Türkiye İstatistik Kurumu (<http://www.tuik.gov.tr/>)
- T.C. Ticaret Bakanlığı (<http://www.ticaret.gov.tr/>)
- International Trade Centre (<http://www.trademap.org/>)
- The World Factbook (<https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/romania/>)
- T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (<https://www.sanayi.gov.tr/anasayfa>)
- T.C. Dışişleri Bakanlığı
- Comtrade (<https://comtrade.un.org/data>)

